

MARKALARIN KORUNMASI VE TESCİLİ

Türker GÖKSEL

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

MARKALARIN KORUNMASI VE TESCİLİ

Markaların korunması esas olarak tescil yoluyla elde edilebilir.

Bir markanın tescil ettirilmesi, özellikle aynı anda ya da karşılaşılabilecek derecede benzer bir marka ile ihtilaf oluşması halinde daha güçlü koruma sağlayacaktır.

MARKALARIN KORUNMASI VE TESCİLİ

Birçok kimse, ticaret unvanının ve ticari işletmenin ticaret silinde tescilinin, eş zamanlı olarak marka koruması anlamına geldiğini düşünmektedir.

Bu çok yaygın bir yanlış algılamadır.

Ticaret unvanları ve markalar arasındaki farkı anlamak önemlidir.

MARKALARIN KORUNMASI VE TESCİLİ

Ticari unvan şirketinizin tam adıdır.

Örneğin; “ABC Kimya Sanayi Anonim Şirketi” gibi ve bu şirketinizi tanımlar.

Bu unvan genellikle şirketinizin yasal yapısını tanımlayan Ltd. Şti. Aş. ya da benzer kısaltmalarla biter.

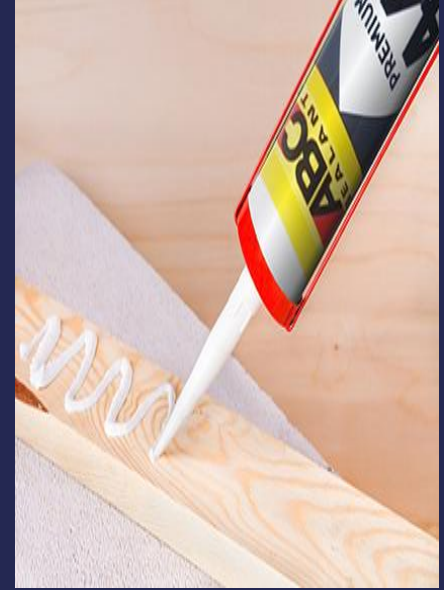
MARKALARIN KORUNMASI VE TESCİLİ

Marka ise, şirketinizin ürününü/ürünlerini farklı kılan işarettir.

Bir şirket çok çeşitli markalara sahip olabilir.

Örneğin; “ABC Kimya Sanayi Anonim Şirketi” piyasaya sürdüğü farklı ürünler için farklı markalar kullanabilir.

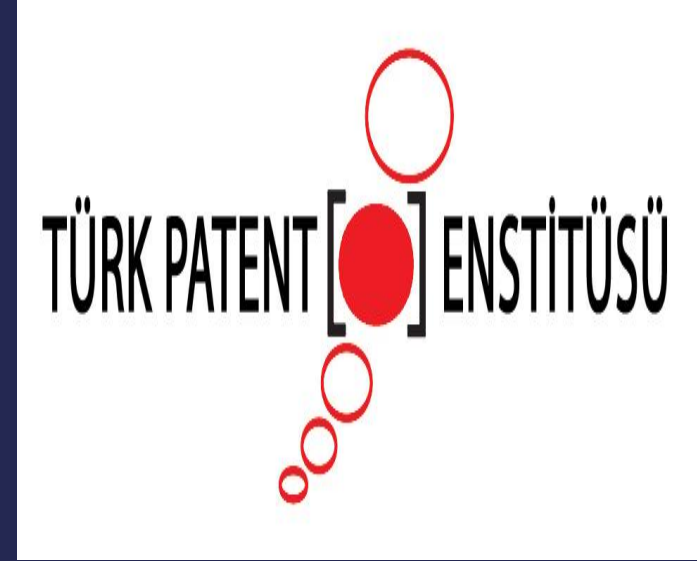
Bu markalar ticaret unvanlarıyla aynı ibareden oluşabileceği gibi (Örneğin ABC) ticaret unvanından tamamen farklı bir kelime de (Örneğin: XYZ) marka olarak kullanabilir.

MARKA BAŞVURUSU VE TESCİL İŞLEMLERİ

Marka tescil işlemleri ortalama 8 ayda sonuŐlanmaktadır.

TPE (Türk Patent Enstitüsü) tarafından eksiksiz alınan marka baŐvuruları veri giriŐ, mal ve hizmetlerin kodlanması, arama ve inceleme aŐamalarından sonra ret iÇin herhangi bir neden bulunmaması halinde üç ay süre ile Resmi Marka Bülteninde yayınlanır.

MARKA BAŞVURUSU VE TESCİL İŞLEMLERİ

Yayına herhangi bir itiraz gelmemesi halinde başvuru sahibinden tescil için gerekli noksan evraklar talep edilir ve noksan evrakların süresi içerisinde giderilmesi halinde Marka Tescil Belgesi düzenlenerek başvuru sahibine gönderilir.

MARKA BAŞVURUSU VE TESCİL İŞLEMLERİ

Başvurunun ilk incelenmesi sırasında ya da yayına itiraz üzerine başvurunun kısmen veya tamamen reddedilmesi halinde başvuru sahibinin iki aylık süre üzerine Enstitü kararlarına itiraz etmek hakkı vardır.

İtiraz üzerine Enstitü kararları yeniden incelenir ve yeni kararlar başvuru sahibine postayla bildirilir.

MARKA BAŞVURUSU VE TESCİL İŞLEMLERİ

Başvurulara itiraz gelmesi halinde başvuru değerlendirme ve marka tescil süreleri bir yıl sonra markanın 5 yıl süre ile kullanılması zorunludur.

Koruma başvuru tarihi itibarıyla 10 yıldır.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

Markaların tescili zorunlu olmamakla birlikte, tescil marka üzerindeki hakları ispatlayan ve marka ihlalini engelleyen en önemli araçtır.

Bu nedenle faaliyette bulunan bütün ülkelerde marka tescili önemle tavsiye edilmektedir.

Markanın tescil olmasından itibaren marka sahibine haklar sağlar.

Bunlar:

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

1- Marka tescili, sahibine, markayı tek başına kullanma hakkı ve izinsiz kullanılması önleme yetkisi verir.

Marka
Tescil

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

2- Markanın tescil kapsamına giren aynı veya benzer mal veya hizmetlerle ilgili olarak karıştırma ihtimali olan, tescilli markanın itibarından dolayı haksız avantaj elde edecek veya tescilli markanın ayırt edici karakterine zarar verecek nitelikteki herhangi bir işaretin izinsiz kullanımını önleme hakkı verir.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

3- Tescilli bir marka başkasına devir edilebilir, miras yolu ile intikal edebilir, kullanma hakkı lisans konusu olabilir, rehin verebilir veya teminat gösterebilir.

4- Tescil olmayan markalar, markaların tescili korunması hakkındaki yasalarla getirilen haklardan ve korumadan yararlanamazlar.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

Örnek Olay: Eti İle Ülker Arasındaki “Browni” Kavgası

İngilizce olan “Brownie” kelimesi Britanya İngilizce’sinde ‘halk masallarında gizlice ev işlerine yardımcı olan iyi huylu bir peri’ olarak geçerken ABD’de ‘Fındıklı ve çikolatalı bir çeşit kek’ anlamında kullanılıyor.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

Browniyi tüketiciler özellikle ısıtıp, üzerine çikolata sos dökerek yemeyi tercih ediyor.

Ülkemizde 2003 yılından itibaren, ıslak kek pazarındaki hızlı büyüme grafiği sonucunda, diğer kuruluşların da “Browni” adını kullanarak üretim yapmaya başladı.

Bu durum Eti ile Ülker markalarını, ‘Browni’ kek konusunda çetin bir hukuk mücadelesiyle karşı karşıya getirdi.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

İki rakip marka arasında bu konuda tam altı ayrı dava açıldı.

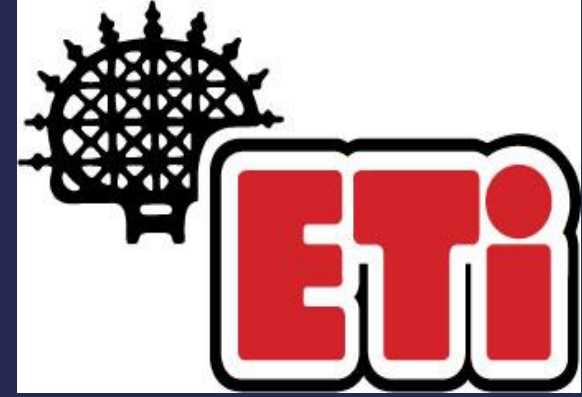
Eti, 1986 yılında kendi adına tescil ettirdiği Browni markasının Ülker tarafından kullanıldığı iddiasıyla hukuk mücadelesine başlamış, iki şirket arasında kıyasıya bir marka savaşı başlamıştı.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

Geçtiğimiz günlerde bu davalardan biri sonuçlandı. Ancak kararı iki firma da farklı biçimde yorumladı.

Eti'den yapılan açıklamada, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin davayı Eti lehine sonuçlandırıldığı ve Ülker Çikolatalı Browni marka başvurusunun iptaline karar verdiği ifade edildi.

MARKA TESCİLİNİN MARKA SAHİBİNE SAĞLADIĞI HAKLAR

Ülker ise Yargıtay'ın vardığı karara ilişkin, 'Yargıtay kararında hiçbir şekilde 'Browni, Eti'nin markasıdır' denilmemektedir.

Yargıtay kararlarında sadece Ülker çikolatalı Browni markasının Eti Gıda'ya ait Browni markasına benzediği belirtilmektedir" açıklamasını yaptı.

İki şirketin kek savaşı uzun süre devam edecek gibi görünüyor.

MARKALARIN KORUNMA SÜRESİ

Tescil edilen bir marka başvuru tarihinden itibaren 10 yıl süre ile korumadan yararlanır.

10'ar yıllık sürelerle yenilenmek suretiyle tescilli bir markanın sınırsız bir süre ile korunması mümkündür.

Yenilenme talebi koruma süresinin sona ermesinden önceki 6 ay içerisinde yapılır.

MARKALARIN KORUNMA SÜRESİ

Bu süre içerisinde yenilenme talebi yapılmayan markalar için, ek ücret ödemek şartıyla, 10 yıllık sürenin sona ermesinden sonraki 6 aylık süre içerisinde de yenilenme talebi yapılabilir.

MARKALARIN KORUNMA SÜRESİ

Marka Hakkının Sona Ermesi:

Tescilli bir marka üzerindeki tescilden doğan haklar;

- 1- 10 yıllık süresi sonunda yenilenmemesi,
- 2- Marka sahibinin marka haklarından vazgeçmesi,
- 3- Markanın mahkemece hükümsüz kılınması, hallerinde sona erer.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

Markaların Korunması Hakkındaki 556 sayılı KHK, tescil edilen bir markanın kesintisiz olarak 5 yıl süre ile kullanılmamasını iptal gerekçesi olarak belirtmektedir.

Dolayısıyla, marka tescil başvurularında sadece üretimi ya da sunumu düşünölen mal ve hizmetlerin belirtilmesi gerekmektedir.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

Markaların üzerinde kullanılması düşünölmeyen mal ya da hizmetler için tescilli hem gereksiz olarak tescili, hem gereksiz olarak tescil maliyetlerini artıracak hem de markanın iptali riskini ortaya çıkaracaktır. Dünyanın konuştuğu isim hakkı davaları:

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

1- Fransız ünlü giyim markası Lacoste, kullandığı timsah logosunu taklit ettiği gerekçesi ile Singapurlu rakibi Crocodile International'a dava açtı.

Crocodile 1951'den bu yana timsah logosunu kullandığını kanıtlayınca Fransız şirketi davayı kaybetti.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

2- Research In Motion (RIM) şirketi Samsung'u e-mail cihazı Blackberry için dava etti.

Kanadalı firma, Samsung'un Blackberry'e rakip olarak çıkardığı BlackJack akıllı telefonunun tasarımını Blackberry'e benzediğini iddia ediyor.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

3- Efsane İngiliz grup Beatles müzik şirketi Apple ile aynı ismi taşıyan teknoloji devi Apple'ı mahkemeye verdi.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

4- Apple çıkardığı cep telefonu iPhone yüzünden de Cisco ile davalık olmuştu.

Cisco iPhone isminin kendisine ait olduđunu öne sürmüřtü.

Sonunda iki şirket ismi ortak kullanmaya karar verdi.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

5- Xingbake adlı kahve zinciri, Çin'de Starbucks'ın Çince karşılığını ve benzer logoyu kullanıyordu.

Çinli firma Starbucks'a 62 bin dolar ödemeye mahkum edildi.

MARKANIN KULLANILMASI ZORUNLULUĐU

6- Google, kendinden 2 yıl önce Gmail adı ile web-mail uygulamalarını kullanmaya başlayan İngiliz Independent International Investment Research'e karşı açılan davayı kaybederek geri adım attı.

Google İngiltere'de Gmail'in adının Google Mail olarak değiştirmek zorunda kaldı.

The Google logo is displayed in its characteristic multi-colored font (blue, red, yellow, green, red) against a dark blue background.

MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ

Bir marka aşağıdaki koşullarda mahkeme kararı ile hükümsüz hale gelebilir:

1- Tescili tarihinden itibaren 5 yıl süre ile kullanılmayan markalar.

2- Kullanım sonucu jenerik bir isim haline gelen markalar.

MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ

3- Kullanım sonucu yanıltıcı bir nitelik kazanan markalar.

4- Tescile engel bir durum varlığına rağmen tescil edilmiş bulunan markalar.

İLETİŞİM

 tgoksel@aku.edu.tr

 tgoksel55@hotmail.com

 twitter.com/tgoksel55

 [instagram.com/turkerogoksel/](https://www.instagram.com/turkerogoksel/)

